

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

PhDr. Pavel ŽÁČEK, Ph.D.

předseda výboru pro bezpečnost

Sněmovní 176/4

118 26 Praha 1 – Malá Strana

Tel: +420 257 173 236

E-mail: zacekp@psp.cz

www.psp.cz

Datová schránka ID: bykaigw

Dobré ráno, opět Vás vítám na půdě PS PČR,

pozvali jsme vás do Prahy, abychom v rámci českého předsednictví Visegrádské skupiny diskutovali a hledali řešení velmi aktuálního problému migrace, fenoménu starého jako lidstvo samo.

Jak řešit jeho nelegální rovinu v konfrontaci s moderní společností 21. století, v rámci mezinárodního právního řádu, v rámci našich právních států?

Jsme dnes konfrontováni jednak s migrací v důsledku šílené války diktátora Vladimira Putina na Ukrajině, která vytváří veliký a systematický tlak na naši severovýchodní hranici, již však umíme řešit, a to i za pomoci specifických legislativních nástrojů. A nutno dodat: Aniž by to mělo fatální následky pro naši společnost, pro naše státy, pro naše hodnoty, pro naše hospodářství, pro náš právní řád.

Zároveň jsme konfrontováni s nelegální migrací geograficky prostupující evropské hranice z jihovýchodu a z jihu. Tato migrace má odlišnou povahu, jiné důvody a je obtížné ji řešit. Ve svém důsledku tito migranti nerespektují žádná pravidla, rozrušují nejenom mezinárodní řád, ale také právní systém v každé z našich zemí. Dotýká se to až našich základních hodnot.

Klíčová otázka je nasnadě, jak tento fenomén, který je navíc čas od času za hranicemi EU instrumentalizován a proti Evropě účelově použit, jak ho řešit? Jak ho navíc řešit ve střední Evropě, po průchodu nelegálních migrantů celou sérií států a překročení řady hranic?

Koncem loňského roku delegace našeho výboru pro bezpečnost zavítala do Řecka, dokonce navštívila řecko-tureckou hranici. Potvrdili jsme si tam, že není možné jiné než evropské řešení.

Migrační vlny musí být zastaveny již na vnější hranici Evropské unie. Tam musí být napřena veškerá pozornost, tam musí být vytvořeny podmínky, ať již posílením národních nástrojů, nebo evropských pravomocí, například prostřednictvím Frontexu. Zásadním problémem ovšem zůstává, že většina dotčené vnější hranice EU je hranicí námořní. Jenom v případě Řecka jde skoro o 2000 km mořské hranice. A k tomu započítáme italské, španělské a další hranice.

Jediným řešením je externalizace, větší aktivita za hranicemi EU, komunikace s našimi partnery, zejména Tureckem, Egyptem, Tuniskem, ale nejenom jimi, s cílem nalézt společné řešení. Tam potřebujeme zacílit veškeré diplomatické, ekonomické či jiné úsilí, tam je třeba problém řešit. Musíme být aktivní, musíme se pokusit vyřešit problém zhroucených států, jakými jsou Libye či Sýrie. Musíme čelit dynamicky se

vyvíjející situaci na africkém kontinentu, zejména v oblasti Sahelu, dříve než se změní v ohnisko další fatální vlny nelegální migrace.

Jinými slovy musíme změnit evropskou zahraniční politiku vůči našemu bezprostřednímu okolí, podpořit koncept bezpečných třetích zemí, komplexní partnerství se třetími zeměmi, návratové huby, postavit se instrumentalizaci nelegální migrace či zintenzivnit boj proti převaděčství.

A jsme u tzv. migračního paktu. Sešli jsme se shodou okolností těsně před zakončením složitého procesu jeho vytváření a přijímání (14. května 2024 na zasedání Rady ECOFIN). Zdá se, a bude o tom tady jistě ještě řeč, že přijímaná podoba paktu nevyhovuje snad nikomu.

Všichni jsme si ovšem vědomi, že je nutné něco v této oblasti zásadně změnit. Nejhorší by bylo nedělat nic.

Zároveň z toho ovšem vyplývá, že již dnes bychom měli začít jednat o dalším vývoji, o další reformě evropské migrační politiky, prostě připravit se na politickou změnu, kterou přinese nové složení Evropského parlamentu. Tato politika se musí stát součástí Strategické agendy EU a programu nové Evropské komise.

Jsme přesvědčeni, že této reformě se bude nadále věnovat nejprve maďarské, a následně i polské předsednictví Rady EU.

Abychom podpořili tyto očekávané procesy, předložili jsme vám všem návrh společné deklarace, kterou bychom rádi dnes po skončení dopolední části našeho setkání také podepsali.

Děkuji za pozornost.

Dovolte mi ještě v rámci vstupního panelu předat slovo zvláštnímu hostu, poslanci Evropského parlamentu Alexandru Vondrovi, aby nás seznámil s podrobnostmi projednávání paktu na jeho půdě.

